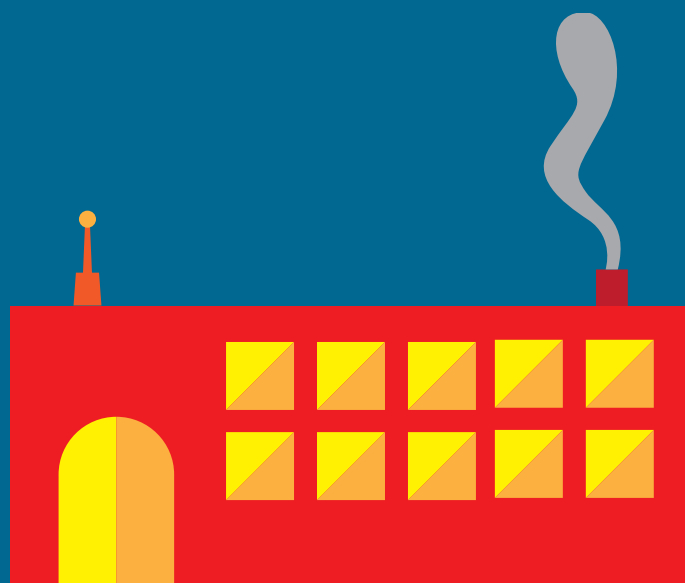

Gjensidige

Ansvar

Forsikringsbetingelser 3504191/R395181

Gælder fra maj 2018

Indholdsfortegnelse

1. Fællesbetingelser	side 3	8. Fareafværgelse	side 17
2. Erhvervs- og produktansvar	side 7	9. Behandling- og bearbejdning under erhvervsansvar	side 18
3. Ingrediens- og komponent, skadedækning	side 12	10. Hus- og grundejer ansvar	side 19
4. Ingrediens- og komponent, tabsdækning	side 13	11. Professionelt ansvar	side 22
5. Ingrediens- og komponent, skade- og tabsdækning	side 14	12. Offentlig ansvar	side 23
6. Behandling- og bearbejdning under produktansvar	side 15	13. Arbejdsgivers / praktikværts genstande	side 25
7. Pludselig forurening	side 16	14. Arbejdsprøvning / praktik	side 26
		15. Udgifter efter forureningsuheld afsnit	side 27
		16. Gradvis forurening	side 30
		17. Miljøskade	side 33

Kontakt Gjensidige Forsikring

Du kan få svar på dine spørgsmål på www.gjensidige.dk, hvor du også kan anmelde en skade.

Fællesbetingelser

Forsikringsbetingelsernes opbygning

Forsikringsbetingelserne har følgende opbygning:

- Forklaring af enkelte begreber, der bruges i betingelserne.
- Fællesbetingelser der gælder for alle dækninger på forsikringen. Her kan bl.a. findes oplysninger om, hvor forsikringen dækker, om betaling, og hvad der skal gøres ved skade eller erstatningskrav.
- Betingelserne for dækninger, der kan være omfattet af forsikringen. Det vil fremgå af policen, hvilke dækninger der er omfattet af forsikringen. Under betingelserne for dækningerne fremgår det, hvilke skader og/eller omkostninger der er dækket, og hvad forsikringen ikke dækker.
- Erstatningsregler hvor eventuelle summer, opgørelsesregler samt regler for selvrisiko og regres fremgår.
- Ordforklaringer for de ord der i betingelserne er stjernemarkeret*.

Forklaring af enkelte begreber

Selskabet

Ved selskabet forstås Gjensidige Forsikring, dansk filial af Gjensidige Forsikring ASA, Norge.

Forsikringstager

Ved forsikringstager forstås den person eller virksomhed, der med selskabet har indgået forsikringsaftalen.

1. Ikrafttrædelse

Forsikringen træder i kraft på den i policen anførte dato.

2. Betaling

2.1

Betaling opkræves med angivelse af sidste rettidige betalingsdag. Sammen med betalingen opkræves de offentlig fastsatte afgifter til staten. Forsikringstageren betaler de udgifter, der er forbundet med opkrævning og betaling.

2.2

Betales pr. indbetalingskort sendes påkrav om betaling til den opgivne betalingsadresse eller e-Boks. Betales via betalingservice eller anden elektronisk betalingsmåde hæves beløbet på det opgivne kontonummer.

2.3

Ændres betalingsadressen eller kontonummer, skal selskabet straks underrettes.

2.4

Første betaling forfalder ved forsikringens ikrafttræden og senere betalinger på de anførte forfaldsdage.

2.5

Fristen for første betaling er mindst 12 dage fra modtagelsen af indbetalingskortet. Ved senere betalinger er fristen mindst 21 dage fra modtagelsen af indbetalingskortet. Sidste rettidige betalingsdag vil fremgå af indbetalingskortet. Fristerne gælder ikke, hvor betaling opkræves via betalingservice.

2.6

Betales første opkrævning ikke rettidigt, ophører forsikringen.

2.7

Betales senere opkrævninger ikke rettidigt, kan selskabet, 14 dage efter udløbet af betalingsfristen efter punkt 2.5, opsige forsikringsaftalen. Aftalen opsiges med 21 dages varsel, medmindre opkrævningen er betalt inden denne dato.

2.8

Betales opkrævningen for sent på grund af særligt undskyldende omstændigheder, og betales opkrævning samt renter og omkostninger umiddelbart efter at den særligt undskyldende omstændighed er ophørt, løber forsikringsaftalen på ny fra dagen efter, at betalingen sker. Betalingen skal dog ske senest 3 måneder efter udløbet af opsigelsesfristen i punkt 2.7.

Ved manglende betaling af første opkrævning, skal betaling dog ske senest 3 måneder efter betalingsfristen i punkt 2.5. Er forsikringsaftalen indgået for en bestemt periode, skal betaling ske inden udløbet af denne periode.

3. Gebyrer

3.1 Gebyrer

3.1.1 Selskabet er berettiget til at beregne gebyrer til hel eller delvis dækning af omkostningerne ved opkrævninger, rykkerskrivelser, inkasso, udbetalinger, dokumenter, oversigter, genparter og fotokopier samt besigtigelser, ekspeditioner og ydelser i forbindelse med police- og skadebehandling.

3.1.2 Prisen er enten fast eller beregnes som en procentsats/timesats. Beregningsmetoderne kan kombineres.

3.1.3 Priserne fremgår af selskabets prisliste, der kan ses på selskabets hjemmeside eller oplyses ved forespørgsel.

3.2 Ændring og indførelse af nye gebyrer

3.2.1 I bestående forsikringsaftaler kan gebyrer forhøjes eller nye gebyrer indføres af omkostnings-, indtjenings- eller markedsmæssige årsager.

3.2.2 Forhøjelse af gebyrer sker med 1 måneds varsel til den første i en måned. Ændringerne offentliggøres på selskabet hjemmeside. Indførelse af nye gebyrer sker ved brev til forsikringstager med 3 måneders varsel til policens hovedforfaldsdato.

4. Varighed og opsigelse

4.1 1-årig periode

Forsikring, der er tegnet for en 1-årig periode, løber indtil den skriftligt opsiges af forsikringstageren eller selskabet med mindst 1 måneds varsel til en hovedforfaldsdato.

4.2 Flerårig periode

Forsikring, der er tegnet for en flerårig periode løber indtil den skriftligt opsiges af forsikringstageren eller selskabet med mindst 1 måneds varsel til den flerårige periodes udløb.

4.3 Opsigelse i forbindelse med skade

Fra anmeldelse af skade og indtil 1 måned efter erstatningens betaling eller efter afvisning af skaden er forsikringstageren og selskabet berettiget til, at opsiges forsikringen skriftligt med 14 dages varsel. I stedet for at opsiges forsikringsforholdet, kan selskabet i stedet gøre en fortsættelse betinget af en dæknings-, selvrisko- eller præmieændring.

4.3.1 Hvis forsikringen er tegnet for en flerårig periode, og der derfor har været ydet reduktion i prisen, kan opsigelse fra forsikringstagers side kun ske mod efterbetaling af et beløb svarende til den ydede reduktion i prisen, der er sket fra den flerårige periodes start til ophørsdagen.

5. Reguleringer

5.1 Prisregulering

5.1.1 Med mindre andet er anført i policen, er forsikringen tegnet med ret til regulering af fornyelsesprisen.

5.1.2 Regulering kan ske hvert år i forbindelse med opkrævning af fornyelsespris pr hovedforfaldsdato. Forsikringstager er pligtig til at returnere fremsendte skema påført de nødvendige oplysninger inden fristen anført på skemaet.

5.1.3 Efterkommer forsikringstageren ikke sådan anmodning, er selskabet berettiget til at fastsætte fornyelsesprisen efter et skøn. På forlangende af selskabet er forsikringstageren pligtig at godtgøre rigtigheden af opgivelserne til brug ved prisregulering.

5.1.4 Er det i policen anført, at forsikringen er tegnet med bagudregulering, betragtes den anførte pris som et forskud, der reguleres ved hver hovedforfaldsdag.

5.1.5 Prisregulering foretages hvert år pr. hovedforfaldsdato, og forsikringstageren er pligtig til at returnere fremsendte reguleringsskema påført de nødvendige oplysninger inden 30 dage efter hovedforfald.

5.1.6 Efterkommer forsikringstageren ikke sådan anmodning, er selskabet berettiget til at fastsætte prisen efter et skøn. På forlangende af selskabet er forsikringstageren pligtig at godtgøre rigtigheden af opgivelserne.

5.2 Indeksregulering

5.2.1 Prisen bliver reguleret hvert år pr. hovedforfald, med mindre andet fremgår af policen.

5.2.2 Reguleringen sker i takt med ændringen i indeks for den private sektor, der offentliggøres af Danmarks Statistik. Indekset for første kvartal året før danner grundlag for reguleringen.

5.2.3 Ophører udgivelsen af nævnte lønindeks, er selskabet berettiget til at fortsætte indeksreguleringen efter et andet indeks fra Danmarks Statistik.

6. Ændringer i forsikringsaftalen

6.1

Selskabet skal varsle væsentlige ændringer i pris, selvrisko eller betingelser mindst 30 dage før forsikringens forfaldsdato. Dette gælder ikke for indeksering, lovmæssige ændringer, eller ændringer der foretages i forbindelsen med en skade. Hvis forsikringstager ikke ønsker at acceptere ændringerne, kan forsikringen opsiges skriftligt senest 14 dage efter meddelelse om ændringen er modtaget. Opsiges forsikringen ikke, fortsætter denne på de ændrede vilkår og/eller den ændrede pris.

6.2

Selskabet kan, uden varsel, foretage mindre væsentlige ændringer af pris, selvrisko eller betingelser, med virkning fra forsikringens hovedforfaldsdato. Ændringen kan ske ud over indeksering og lovmæssige ændringer. Sker dette, kan forsikringstager vælge at opsiges forsikringen skriftligt senest 14 dage efter meddelelse om ændringen er modtaget. Opsiges forsikringen ikke, fortsætter denne på de ændrede vilkår og/eller den ændrede pris.

6.3

Vælger forsikringstager at opsiges forsikringen, kan det kun ske mod tilbagebetaling af den eventuelle rabat der er ydet ved en flerårig tegningsperiode.

7. Oplysningspligt og fuldmagt

7.1 Oplysningspligt

Såfremt der sker ændringer i den i policen anførte risiko, skal dette uden ophold anmeldes til selskabet, der da træffer bestemmelse om, hvorvidt og på hvilke vilkår forsikringen kan fortsættes.

7.2

Er sådan anmeldelse ikke sket, hæfter selskabet i skadestilfælde kun på de vilkår og i det omfang, i hvilket det mod den aftalte præmie ville have fortsat forsikringen, hvis forandringen havde været bekendt. Selskabet hæfter dog ikke for skade eller tab, omfattet af punkt 15, hvis skaden eller tabet er forvoldt af andre produkter eller ydelser end de i policen angivne, jf. punkt 15.1 andet punktum, eller hvis skaden eller tabet er indtrådt uden for det i policen angivne dækningsområde, jf. punkt 18.

7.3 Fuldmagt

7.3.1 Risikoplysninger afgivet af fuldmagtshaver til forsikringselskabet ifm. vurdering og indtegnning af risikoen, er at sidestille med oplysninger afgivet af forsikringstageren, jf. Forsikringsaftalelovens bestemmelser.

7.3.2 Tilsvarende gælder det, at oplysninger til fuldmagtshaver afgivet af forsikringselskabet sidestilles med, at oplysninger er givet til fuldmagtsgiver og/eller medsikrede direkte.

7.3.3 Foreligger der fuldmagt, er forsikringsaftalen etableret under forudsætning af, at forsikringen er indtegnet gennem fuldmagtshaver og at forsikringstager har givet fuldmagt til denne.

7.3.4 Såfremt der ikke længere foreligger gyldig fuldmagt, mellem forsikringstageren og fuldmagtshaver, er forsikringselskabet berettiget til, uden varsel, og med virkning fra datoen for ophør af forudsætningen, at ændre præmien og/eller forsikringsbetingelserne som følge heraf.

7.3.5 Forsikringspræmien for denne police inkluderer ikke provision eller andre ydelser til fuldmagtshaver.

8. Ved erstatningskrav

8.1

Såfremt erstatningskrav fremsættes eller formodes at ville blive fremsat, skal det uden ophold anmeldes til selskabet.

Anmeldelse kan ske hele døgnet på selskabets hjemmeside.

8.2

Anerkendelse af erstatningspligt og godkendelse af erstatningskrav, må kun ske med selskabets samtykke, og selskabet træffer i øvrigt bestemmelse om sagens behandling.

8.3

Bliver der i forbindelse med et krav om erstatning, der er omfattet af nærværende forsikring, udtaget stævning mod sikrede, skal stævningen straks fremsendes til selskabet, som herefter udpeger en advokat til sagens førelse.

8.4

I det omfang selskabet har udredt en erstatningsydelse, indtræder det i enhver henseende i sikredes eventuelle krav mod tredjemand.

8.5

Udebliver sikrede fra retslig behandling ved domstolene eller forholder sikrede sig i øvrigt passivt i en sådan situation, og afsiger retten dom baseret på udeblivelse eller passivitet, er selskabet ikke forpligtet til at stille forsikringssum til rådighed.

9. Dækning i andet selskab

9.1

I det omfang, der er tegnet speciel forsikring for en interesse, der i øvrigt måtte være omfattet af denne forsikring, bortfalder dækningen for denne interesse.

9.2

Er det fastsat i anden forsikringsaftale, som dækker samme interesse, at ansvaret falder bort eller indskrænkes, hvis forsikring er eller bliver tegnet andet steds, gælder nærværende forsikring med samme forbehold.

10. Internationale sanktioner og krig, jordskælv, atomenergi mv.

10.1 Internationale sanktioner

Enhver erstatningspligt og andre forpligtelser over for den forsikrede eller andre under denne forsikring bortfalder i det omfang opfyldelsen af sådanne forpligtelser efter selskabets vurdering vil kunne udsætte selskabet for sanktioner, restriktioner, forbud eller anden retsfølge som følge af resolutioner eller anden beslutning vedtaget af de Forenede Nationer eller sanktioner, lovgivning eller andre retsfølger udstedt af EU, Storbritannien eller USA. Se mere om internationale sanktioner på Erhvervsstyrelsens og Udenrigsministeriets hjemmeside.

10.2 Krig, jordskælv, atomenergi mv.

Forsikringen dækker ikke skade, som direkte eller indirekte er en følge af:

- Krig, krigslignende handlinger, neutralitets-krænkelser, borgerkrig, oprør eller borgerlige uroligheder
- Terrorisme*

- Jordskælv eller andre naturkatastrofer
- Udløsning af atomenergi eller radioaktive kræfter

*Terrorisme

Med terrorhandling menes en retsstridig skadevoldende handling og/eller trussel herom rettet mod almenheden - f.eks. en voldshandling eller farlig spredning af biologiske eller kemiske substanser - som fremstår som værende udført med den hensigt at udøve indflydelse på politiske, religiøse, ideologiske eller etniske organer og/eller for at sprede frygt.

11. Utilfreds med selskabet

11.1

Ved utilfredshed med selskabets behandling af en skade, fx'erstatningens størrelse eller tolkning af forsikringsbetingelserne, er der mulighed for at klage.

Vedrører klagen vores afgørelse, den måde sagen er behandlet på eller vores produkter, så prøv i første omgang at kontakte den person eller det center, der har behandlet sagen.

Det er nemmest og hurtigst at løse sagen på denne måde.

11.2 Klageansvarlig enhed

Bliver det nødvendigt at gå videre, kan vores klageansvarlige enhed kontaktes via e-mail eller brev.

Kontaktoplysninger findes på selskabets hjemmeside eller oplyses ved forespørgsel.

12. Lovgivning og værneting

For forsikringen gælder også lov om forsikringsaftaler.

Twister vedrørende forsikringsaftalen afgøres efter dansk ret ved danske domstole.

Erhvervs- og produktansvar

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækning efter disse betingelser ydes i øvrigt i overensstemmelse med de af SKAFOR (Forsikring og Pension) og Industrirådet i fællesskab udarbejdede kommentarer hertil. Særlige betingelser kan aftales, herunder udvidelse af dækningen i forhold til de anførte undtagelsesbestemmelser.

13. Hvem er sikret

Forsikringen dækker forsikringstageren og de i forsikringstagerens tjeneste værende personer.

14. Erhvervsansvar

14.1

Forsikringen dækker sikredes erstatningsansvar for skade tilføjet personer eller ting under udøvelse af den i policen nævnte virksomhed samt erstatningsansvar, der pålægges sikrede som ejer eller bruger af bygning eller grundareal, der benyttes ved virksomhedens drift.

14.2

Forsikringen dækker ikke ansvar for skade på ting:

- a. Tilhørende forsikringstageren
- b. Som sikrede har til lån, leje, opbevaring, afbenyttelse, befordring eller af anden grund har i varetægt eller har sat sig i besiddelse af
- c. Som sikrede har påtaget sig at klargøre, installere, reparere, montere eller på anden måde bearbejde eller behandle, såfremt skaden sker under hvervets udførelse
- d. Forårsaget ved, at produkter eller ydelser udebliver, ikke kommer rettidigt frem, eller ikke præsteres rettidigt
- e. Forårsaget ved den sikredes udførelse af jordarbejder, herunder jordboring og jordgrubning, nedramning og optrækning af spunsvægge eller andet, nedbrydningsarbejde, grundvandssænkning og andre grundvandsreguleringer
- f. Som følge af fremstilling, oplagring, påfyldning/aftapning, nedbrydning og transport af:
  - Alle former for sprængstoffer, fyrværkeri og ammunition
  - Gas og/eller luft under tryk
  - Butan, metan, propan og andre flydende gasser
  - Petrokemikalier
- g. Forårsaget ved arbejder på bygning eller grundareal, der benyttes ved virksomhedens drift, i form af:
  - Byggearbejder (nybygning, ombygning, tilbygning mv.), hvad enten de udføres af sikrede eller andre
  - Jord-, vand- eller nedbrydningsarbejder mv., som nævnt i litra e, og sådanne arbejder, udført af andre end sikrede

14.3

Forsikringen dækker ikke ansvar for forurening af eller igennem luft, jord eller vand fra den sikredes virksomhed, fra virksomhedens affaldsdepoter eller dens bortskaffelse af spild-, overskuds- eller affaldsprodukter.

Forsikringen dækker heller ikke skade på kloak, rørledninger, rensningsanlæg eller tilsvarende, som følge af udledning gennem eller til disse.

Forsikringen dækker ikke krav vedrørende miljøskader eller overhængende fare for miljøskader jf. LBK nr. 916 af 03/07/2015 med senere ændringer.

14.4

Forsikringen dækker ikke ansvar for formuetab, medmindre dette er en følge af en af forsikringen dækket person- eller tingskade.

14.5

Forsikringen dækker ikke bøder eller tilsvarende, hvad enten de tilfalder det offentlige eller private, herunder "punitive damages". Ej heller dækkes godtgørelse for tort.

14.6

Forsikringen dækker ikke indbyrdes ansvar mellem sikrede virksomheder.

Forsikringen dækker heller ikke erstatningskrav mellem sikrede og sikredes moder- eller datterselskaber, eller erstatningskrav mellem sikrede og virksomheder

- i samme koncern som sikrede eller
- hvori ejerrelationen mellem sikrede og skadelidte direkte eller indirekte udgør mere end 50% af den stemmeberettigede aktie eller anpartskapital eller udgør rådighed over mere end 50% af stemmerettighederne.

15. Produktansvar

15.1

Forsikringen dækker sikredes erstatningsansvar for skade på person eller ting, forvoldt af sikredes produkter eller ydelser, efter at de er bragt i omsætning eller præsteret. Dækning er betinget af, at skaden er forvoldt under udøvelse af den i policen nævnte virksomhed og af produkter eller ydelser, som er angivet i policen.

15.2

Forsikringen dækker ikke ansvar for:

- a. Skade på selve produktet eller ydelsen
- b. Skade eller tab forårsaget af produkter eller ydelser, som benyttes ved driften af luftfartøj, og som er medvirkende årsag enten til havari af luftfartøj eller til fremkaldelse af fare herfor
- c. Skade eller tab forårsaget af produkter eller ydelser, som benyttes til "offshore"-installationer, og som er medvirkende årsag enten til havari af sådan installation eller til fremkaldelse af fare herfor
- d. Skade på ting tilhørende forsikringstageren
- e. Skade på ting, som sikrede har i sin varetægt mv., som anført i punkt 14.2 litra b
- f. Skade på ting, som sikrede har påtaget sig at klargøre, installere, reparere, montere eller på anden måde bearbejde eller behandle, hvad enten skaden eller tabet sker under hvervets udførelse eller efter hvervets udførelse som følge af dette
- g. Skade på ting forårsaget af sikredes jord-, vand- eller nedbrydningsarbejder mv., som anført i punkt 14.2 litra e
- h. Skade som følge af fremstilling, oplagring, påfyldning/ aftapning, nedbrydning og transport af:
  - Alle former for sprængstoffer, fyrværkeri og ammunition
  - Gas og/eller luft under tryk
  - Butan, metan, propan og andre flydende gasser
  - Petrokemikalier
- i. Krav vedrørende miljøskader eller overhængende fare for miljøskader jf. LBK nr 916 af 03/07/2015 med senere ændringer.
- j. Rådgivning eller anden professionel ydelse. Dog dækkes sikredes erstatningsansvar for skade forvoldt i forbindelse med beregninger og rådgivning, når ansvaret pådrages i direkte tilknytning til de af forsikringen omfattede og leverede produkter.

15.3

Forsikringen dækker ikke indbyrdes ansvar mellem sikrede virksomheder.

Forsikringen dækker heller ikke erstatningskrav mellem sikrede og sikredes moder- eller datterselskaber, eller erstatningskrav mellem sikrede og virksomheder

- i samme koncern som sikrede eller
- hvori ejerrelationen mellem sikrede og skadelidte direkte eller indirekte udgør mere end 50% af den stemmeberettigede aktie eller anpartskapital eller udgør rådighed over mere end 50% af stemmerettighederne.

15.4

Forsikringen dækker ikke ansvar for formuetab, som ikke er en følge af en af forsikringen dækket person- eller tingskade. Forsikringen dækker heller ikke følgende formuetab, selv om de er en følge af en af forsikringen dækket person- eller tingskade:

- a. Tab, udgifter eller omkostninger, forbundet med at hjemtage, genfremstille, omlevere, omgøre, reparere, tilintetgøre, bortfjerne eller træffe tilsvarende foranstaltninger med hensyn til defekte produkter eller ydelser
- b. Driftstab, tidstab, avancetab og lignende indirekte tab, jf. dog punkt 17.3
- c. Bøder eller tilsvarende, hvad enten de tilfalder det offentlige eller private, herunder "punitive damages". Ej heller dækkes godtgørelse for tort.

15.5

Forsikringen dækker ikke ansvar for skade på ting, herunder bygninger,

- a. som sikredes produkt eller ydelse er gjort til en del af, er opblandet eller indarbejdet i, sammenføjet med, benyttet til emballering af eller på anden måde forbundet med,
- b. som sikredes produkt eller ydelse er oparbejdet til, benyttet til oparbejdelse af, eller foder for,
- c. som sikredes produkt eller ydelse benyttes til fremstilling, bearbejdning eller anden form for behandling af. Ej heller dækkes godtgørelse for tort.

16. Afværgelse af skade

16.1

Forsikringen dækker ikke skade, hvis indtræden sikrede forsætligt eller groft uagtsomt har undladt at afværge.

16.2

Forsikringen dækker ikke omkostninger til afværgelse af umiddelbar fare for skade.

17. Aftaler om ansvar og erstatning

17.1

Forsikringen dækker ikke ansvar som følge af et tilsagn fra sikrede om en anden erstatningsydelse eller om et videregående ansvar, end hvad der følger af almindelige erstatningsregler. Findes tilsagnet i forsikringstagerens almindelige salgs- og leveringsbetingelser, og har selskabet godkendt tilsagnet, er et i dette begrundet ansvar for en af forsikringen i øvrigt omfattet skade dog dækket.

17.2

Har forsikringstageren ved aftale fraskrevet sig ret til erstatning, dækker forsikringen ikke, i det omfang selskabets regresret herved begrænses, medmindre:

- a. Fraskrivelsen findes i forsikringstagerens almindelige indkøbsbetingelser, og selskabet har godkendt fraskrivelsen
- b. Fraskrivelsen findes i de af forsikringstagerens leverandør anvendte salgs- og leveringsbetingelser, og disses indhold og anvendelse er i overensstemmelse med, hvad der er sædvanligt i et forhold som det foreliggende

17.3

Har forsikringstageren i sine almindelige salgs- og leveringsbetingelser fraskrevet sig ansvar for formuetab, omfattet af punkt 15.4 litra b, og har selskabet godkendt denne fraskrivelse, dækker forsikringen sådant tab, der følger af en af punkt 15.1, dækket person- eller tingskade, såfremt sikrede, uanset fraskrivelsen, er ansvarlig herfor.

18. Geografisk dækningsområde

18.1 Forsikringen dækker

- a. Skade omfattet af erhvervsansvar sket i Danmark samt under midlertidigt ophold i Norden.
- b. Skade omfattet af produktansvar sket i hele verden ekskl. USA/Canada.

medmindre andet er nævnt i policen.

18.2

Skade omfattet af produktansvar, som er sket uden for det i policen angivne geografiske område alternativt jf. punkt 18.1 dækkes kun, såfremt skaden er forvoldt af et produkt eller en ydelse, som - i uændret stand, i bearbejdet stand eller som bestanddel af andre produkter eller ydelser - er bragt uden for det i policen angivne geografiske område:

- a. Enten i ikke-erhvervsmæssigt, privat øjemed
- b. Eller i erhvervsmæssigt øjemed, uden at sikrede havde eller burde have kendskab hertil

18.3

Anden skade end sådan omfattet af produktansvar sket uden for det i policen angivne geografiske område alternativt jf. punkt 18.1, dækkes kun, såfremt skaden er forvoldt af sikrede under rejse eller midlertidigt ophold dér og ikke skyldes sikredes arrangement af eller deltagelse i udstillinger, demonstration af produkter eller

ydelse, betjening af maskiner eller maskinelle anlæg eller anden deltagelse i produktionsprocesser.

19. Afgrænsning over for andre ansvarsforsikringer

Forsikringen dækker ikke ansvar for:

- a. Skade forvoldt ved sikredes benyttelse af motordrevet køretøj. Såfremt der er tegnet motorkøretøjsforsikring for sådant køretøj, dækker nærværende forsikring på disse forsikringsbetingelser det ansvar, der ikke omfattes af motorkøretøjsforsikringen, når køretøjet er i brug som arbejdsredskab
- b. Skade forvoldt ved sikredes benyttelse af søfartøj eller luftfartøj
- c. Skade forvoldt af sikredes hund
- d. Skade forvoldt af sikrede som jæger i det omfang, sådant ansvar dækkes af jagtforsikringen
- e. Nuklear skade, som defineret i §1 i Lov om Erstatning for atomskader (nukleare skader).

20. Forsæt, grov uagtsomhed mv.

20.1

Forsikringen dækker ikke ansvar for skade eller tab, forvoldt af sikrede med forsæt eller under selvforskyldt beruselse.

20.2

Forsikringen dækker ikke ansvar for skade omfattet af punkt 14 (erhvervsansvar) på ting, når skaden skyldes sikredes grove tilsidesættelse af elementære sikkerhedsforanstaltninger.

20.3

Forsikringen dækker ikke ansvar for skade eller tab omfattet af punkt 15 (produktansvar), såfremt:

- a. Skaden eller tabet kan henføres til et groft uforsvarligt forhold i forbindelse med ledelsen af virksomheden
- b. Forsikringstager eller den, hvem det på dennes vegne påhviler at lede virksomhedens drift, var vidende om eller alene af grov uagtsomhed uvidende om, at vedkommende produkt eller ydelse var defekt eller har hidført en sådan med forsæt
- c. Skaden eller tabet skyldes, at der forsætligt eller groft uagtsomt er givet urigtige oplysninger om anvendeligheden af vedkommende produkt eller ydelse, uanset formen for en sådan oplysning.

21. Asbest

Forsikringen dækker ikke sikredes erstatningsansvar for krav, der direkte eller indirekte følger, eller skyldes påvirkning, af asbest eller asbestholdige materialer i enhver form og mængde.

22. Forsikringstid

22.1

Forsikringen dækker erstatningskrav, som er rejst mod sikrede i forsikringstiden.

22.2

Et erstatningskrav anses for rejst på det tidligste af følgende tidspunkter:

- a. Det tidspunkt, hvor sikrede modtager første skriftlige henvendelse i anledning af en skade eller et tab med krav om erstatning
- b. Det tidspunkt, hvor forsikringstageren eller den, hvem det på dennes vegne påhviler at lede virksomhedens drift, får sin første viden om
  1. At der er indtrådt en skade eller et tab, eller
  2. At der er umiddelbar fare for, at der vil indtræde en skade eller et tab som kan være forårsaget af sikredes handlinger eller undladelser, produkter eller ydelser.

22.3

Erstatningskrav, som er rejst mod sikrede i forsikringstiden, men som anmeldes til selskabet mere end 2 år efter forsikringens ophør, dækkes ikke.

Selv om et erstatningskrav, som i henhold til punkt 22.2 litra b er rejst mod sikrede i forsikringstiden, er anmeldt til selskabet senest 2 år efter forsikringens ophør, dækkes det ikke, hvis sikrede ikke i anledning af de anmeldte omstændigheder modtager en skriftlig henvendelse med krav om erstatning, som anført i punkt 22.2 litra a, og anmelder dette til selskabet senest 5 år efter forsikringens ophør.

22.4

Forsikringen dækker ikke skade eller tab konstateret før den i policen herom angivne dato.

Erstatningsregler

23. Forsikringssummer, selvrisiko samt særlige regler for varmt arbejde.

23.1 Forsikringssummer

Policens forsikringssummer er den højeste grænse for selskabets forpligtelse for erstatningskrav, som efter punkt 22 er rejst mod sikrede inden for det enkelte forsikringsår.

23.2 Omkostninger

Omkostninger ved aføgelse af erstatningsspørgsmål dækkes, såfremt de er afholdt med selskabets løbende godkendelse af sagsomkostninger samt valg af advokat. Sådanne omkostninger og renter af idømte erstatningsbeløb, henhørende under forsikringen, dækkes i øvrigt:

- a. Ved skade, sket uden for Norden:
Kun i det omfang, forsikringssummerne ikke derved overskrides
- b. Ved skade, sket i Norden:
Fuldt ud, selv om forsikringssummerne derved overskrides. Er forsikringssummerne mindre end idømte erstatningsbeløb, dækkes alene den forholdsmæssige del af omkostninger og renter, som svarer til det erstatningsbeløb, selskabet skal betale.

23.3 Selvrisiko

Forsikringen dækker ikke omkostninger og renter vedrørende krav, der ikke overstiger selvriskoen.

Den i policen fastsatte selvrisiko beregnes af:

- a. Erstatning, inkl. renter og omkostninger til skadelidte
- b. Fareafværgelsesudgifter, jf. punkt 36 såfremt denne dækning er tilvalgt
- c. Omkostninger, der er foranlediget af den sikredes forsvar mod krav fra tredjemands side

23.4 Særlige regler for varmt arbejde

Der gælder en særlig selvrisiko for brand- og eksplosionsskader, der skyldes varmt arbejde.

23.4.1

Ved varmt arbejde forstås brand- og eksplosionsskader, som dette er defineret i de til enhver tid gældende vejledninger for Varmt Arbejde udarbejdet af Dansk Brand- og sikringsteknisk Institut.

23.4.2 Ved brand- og eksplosionsskader som følge af varmt arbejde gælder en særlig selvrisiko på 100.000 kr. pr. forsikringsbegivenhed. Denne selvrisiko opkræves ud over en eventuel generel selvrisiko gældende for policen.

23.4.3 Bortfald af selvrisiko

Der skal ikke betales særlig selvrisiko, hvis:

- a. Sikrede kan fremlægge godkendt aftaleblanket underskrevet af den ansvarlige virksomhedsleder, brandvagten og den udførende håndværker. Blanketten skal være underskrevet, inden varmt arbejde påbegyndes, og
- b. Sikrede kan dokumentere, at de håndværkere, der udførte det varme arbejde, havde certifikat på at have gennemført kursus om varmt arbejde. Kurset skal være eller svare til certifikatuddannelsen i varmt arbejde, gennemført af Dansk Brand- og Sikringsteknisk Institut.

23.4.4 I det omfang, der foreligger oplysninger om udførelse af varmt arbejde på skadestidspunktet, skal sikrede bevise, at skaden ikke er sket som følge af varmt arbejde, såfremt sikrede ønsker blive fritaget for den særlige selvrisiko.

23.4.5 Sumbegrænsning

Ved brand- og eksplosionsskader som følge af varmt arbejde er forsikringssummen begrænset til 2.000.000 kr. pr. forsikringsår indenfor policens maksimale forsikringssum pr. forsikringsår.

24. Maksimumdækning for serieskader

24.1

Erstatningskrav, som efter punkt 22 er rejst mod sikrede i anledning af skade eller tab forårsaget af samme ansvarspådragende forhold, betragtes som én forsikringsbegivenhed (serieskadekrav), der alene dækkes med policens forsikringssum i det år, kravet efter punkt 22 anses for rejst.

Serieskadekravet anses for rejst på det tidspunkt, hvor det første krav i serien rejses, jf. punkt 22. Er første krav i serien rejst forud for denne policies ikrafttræden eller efter denne policies ophør, er ingen del af serieskaden dækket under denne police.

24.2

I det omfang de enkelte krav i serien vedrører skader eller tab, der er konstateret før den i policen angivne dato, som anført i punkt 22.4, dækker policen ikke disse skader eller tab.

Ingrediens- og komponent, skadedækning

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækningen er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring, som er gældende i sin helhed.

Punkt 15.5 under produktansvar udgår og erstattes med følgende:

25. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i det i policen angivne geografiske område for produktansvar.

26. Hvad er dækket

Forsikringen dækker sikredes erstatningsansvar for skade på ting:

- a. som sikredes produkt eller ydelse er gjort til en del af, er opblandet eller indarbejdet i, sammenføjet med, benyttet til emballering af eller på anden måde forbundet med
- b. som sikredes produkt eller ydelse er oparbejdet til, benyttet til oparbejdelse af eller foder for
- c. som sikredes produkt eller ydelse benyttes til fremstilling, bearbejdning eller anden form for behandling af.

Dækning i de i litra a-c nævnte tilfælde ydes kun, hvis der foreligger en fysisk skade som angivet i punkt 15.1 under de i øvrigt i punkt 15.1 nævnte betingelser, men kun med den herfor i policen særskilt angivne dækningssum.

Dækningen er begrænset til sikredes ansvar for det direkte tab forbundet med, at en fremstillet eller bearbejdet ting på grund af sikredes produkt eller ydelse må kasseres eller repareres.

Dækning ydes kun for den fremstillede eller bearbejdede tings yderligere fremstillings- eller bearbejdningsomkostninger eller selve reparationsudgiften.

Andre omkostninger, herunder som følge af udsendelse af personale, hjemkaldelse, opsporing, undersøgelse eller transport af den fremstillede eller bearbejdede ting eller udsendelse af meddelelser vedrørende denne, dækkes ikke.

I de tilfælde, hvor sikredes produkt eller ydelse har forvoldt skade på ting som nævnt i litra a og b, sker dækning med fradrag af værdien af sikredes produkt eller ydelse uden defekt.

Ingrediens- og komponent, tabsdækning

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækningen er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring, som er gældende i sin helhed.

Punkt 15.5 under produktansvar udgår og erstattes med følgende:

27. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i det i policen angivne geografiske område for produktansvar.

28. Hvad er dækket

Forsikringen dækker sikredes erstatningsansvar for tab vedrørende ting:

- a. som sikredes produkt eller ydelse er gjort til en del af, er opblandet eller indarbejdet i, sammenføjet med, benyttet til emballering af eller på anden måde forbundet med
- b. som sikredes produkt eller ydelse er oparbejdet til, benyttet til oparbejdelse af eller foder for
- c. som sikredes produkt eller ydelse benyttes til fremstilling, bearbejdning eller anden form for behandling af.

Dækning i de i litra a-c nævnte tilfælde ydes kun, hvis der foreligger et formuetab som angivet i punkt 15.4 1. punktum, under de i øvrigt i punkt 15.1 nævnte betingelser, men kun med den herfor i policen særskilt angivne dækningssum.

Den ovenfor anførte udvidelse i form af ansvar for tab vedrørende ting begrænses dog samtidig i overensstemmelse med de øvrige bestemmelser under produktansvar for så vidt angår tab, uanset at begrebet "skade" alene er anført i disse.

Dækningen er begrænset til sikredes ansvar for det direkte tab forbundet med, at en fremstillet eller bearbejdet ting på grund af sikredes produkt eller ydelse må kasseres, repareres, er blevet dyrere at fremstille eller bearbejde eller mindre værd.

Dækning ydes kun for den fremstillede eller bearbejdede tings værdiforringelse, de yderligere fremstillings- eller bearbejdningsomkostninger eller selve reparationsudgiften.

Andre omkostninger, herunder som følge af udsendelse af personale, hjemkaldelse, opsporing, undersøgelse eller transport af den fremstillede eller bearbejdede ting eller udsendelse af meddelelse vedrørende denne dækkes ikke

I de tilfælde, hvor sikredes produkt eller ydelse har forvoldt tab som nævnt i litra a og b, sker dækning med fradrag af værdien af sikredes produkt eller ydelse uden defekt.

Ingrediens- og komponent, skade- og tabsdækning

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækningen er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring, som er gældende i sin helhed.

Punkt 15.5 under produktansvar udgår og erstattes med følgende:

29. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i det i policen angivne geografiske område for produktansvar.

30. Hvad er dækket

Forsikringen dækker sikredes erstatningsansvar for skade på eller tab vedrørende ting:

- a. som sikredes produkt eller ydelse er gjort til en del af, er opblandet eller indarbejdet i, sammenføjet med, benyttet til emballering af eller på anden måde forbundet med
- b. som sikredes produkt eller ydelse er oparbejdet til, benyttet til oparbejdelse af eller foder for
- c. som sikredes produkt eller ydelse benyttes til fremstilling, bearbejdning eller anden form for behandling af.

Dækning ydes i de i litra a-c nævnte tilfælde, hvad enten der foreligger en skade som angivet i punkt 15.1 eller et formuetab som angivet i punkt 15.4 1. punktum, under de i øvrigt i punkt 15.1 nævnte betingelser, men kun med den herfor i policen særskilt angivne dækningssum.

Den ovenfor anførte udvidelse i form af ansvar for tab vedrørende ting begrænses dog samtidig i overensstemmelse med de øvrige bestemmelser under produktansvar for så vidt angår tab, uanset at begrebet "skade" alene er anført i disse.

Dækningen er begrænset til sikredes ansvar for det direkte tab forbundet med, at en fremstillet eller bearbejdet ting på grund af sikredes produkt eller ydelse må kasseres, repareres, er blevet dyrere at fremstille eller bearbejde eller mindre værd.

Dækning ydes kun for den fremstillede eller bearbejdede tings værdiforringelse, de yderligere fremstillings- eller bearbejdningsomkostninger eller selve reparationsudgiften.

Andre omkostninger og tab, herunder som følge af udsendelse af personel, hjemkaldelse, opsporing, undersøgelse eller transport af den fremstillede eller bearbejdede ting eller udsendelse af meddelelser vedrørende denne, dækkes ikke.

I de tilfælde, hvor sikredes produkt eller ydelse har forvoldt skade på eller tab vedrørende ting som nævnt i litra a og b, sker dækning med fradrag af værdien af sikredes produkt eller ydelse uden defekt.

Behandling- og bearbejdning under produktansvar

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækningen er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring, som er gældende i sin helhed.

Punkt 15.2 litra f under produktansvar udgår og erstattes med følgende:

31. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i det i policen angivne geografiske område for produktansvar.

32. Hvad er dækket

Forsikringen dækker ansvar for skade ting, som sikrede har påtaget sig at klargøre, installere, reparere, montere eller på anden måde bearbejde eller behandle, når skaden er sket efter hvervets udførelse som følge af dette.

Pludselig forurening

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækningen er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring, som er gældende i sin helhed.

Punkt 14.3 under erhvervsansvar udgår og erstattes med følgende:

33. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i Danmark.

34. Hvad er dækket

Forsikringen dækker ansvar for forurening af eller igennem luft, jord eller vand fra den sikredes virksomhed, fra virksomhedens affaldsdepoter eller dens bortskaffelse af spild-, overskuds- eller affaldsprodukter samt derved forvoldt skade på person eller ting, hvis skaden er opstået uventet, utilsigtet og ved et pludseligt* uheld og ikke er en følge af, at sikrede forsætligt eller groft uagtsomt har overtrådt de til enhver tid gældende offentlige forskrifter, og i øvrigt kun med den herfor i policen særskilt angivne forsikringssum.

*Pludselig

Hermed forstås en skade, hvor såvel den samlede årsag (dvs. både bagvedliggende årsager og umiddelbare årsager) som virkning indtræffer øjeblikkeligt på et tidspunkt og ikke over et tidsrum.

Eksempelvis er pludselig udstrømning fra tærede tanke og beholdere ikke at betragte som et dækningsberettiget pludseligt uheld.

Omfattes den forsikrede virksomhed af den i henhold til Miljøbeskyttelsesloven med senere ændringer til enhver tid udarbejdede oversigt over "Særlige forurenende virksomheder", er dækning efter denne bestemmelse betinget af, at policen bærer speciel påtegning herom.

Skade på kloak, rørledninger, rensningsanlæg eller tilsvarende som følge af udledning gennem eller til disse anses for en forureningsskade og dækkes kun med de i nærværende stk. angivne begrænsninger.

Forsikringen dækker ikke krav vedrørende miljøskader eller overhængende fare for miljøskader jf. LBK nr 916 af 03/07/2015 med senere ændringer.

Fareafværgelse

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækningen er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring, som er gældende i sin helhed.

Punkt 16 udgår og erstattes med følgende:

35. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i det i policen angivne geografiske område for erhvervs- og produktansvar.

36. Hvad er dækket

Forsikringen dækker ikke skade, hvis indtræden sikrede forsætligt eller groft uagtsomt har undladt at afværge.

Opstår der en umiddelbar fare for, at en skade, omfattet af denne dækning, vil indtræde, dækker forsikringen med den i policen herfor særskilt angivne forsikringssum de udgifter og tab, som er forbundet med foretagelse af de til farens afværgelse nødvendige foranstaltninger, hvad enten vedkommende foranstaltning træffes af sikrede eller af en tredjemand, over for hvem sikrede er ansvarlig.

For så vidt angår afværgelse af fare for indtræden af en af punkt 15 omfattet skade, dækker forsikringen dog ikke udgifter eller tab forbundet med foretagelse af foranstaltninger, som nævnt i punkt 15.4 litra a, selv om de foretages med henblik på afværgelse af fare.

Det samme gælder udgifter eller tab, som er forbundet med en undersøgelse af, om et produkt eller en ydelse er defekt, eller om der foreligger fare, som anført i afsnittet ovenfor eller som er en følge af, at et defekt produkt eller en defekt ydelse ikke kan anvendes.

Behandling- og bearbejdning under erhvervsansvar

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækningen er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring, som er gældende i sin helhed.

Punkt 14.2 litra c under erhvervsansvar udgår og erstattes med følgende:

37. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i det i policen angivne geografiske område for erhvervsansvar.

38. Hvad er dækket

Uanset punkt 14.2 litra c dækker forsikringen sikredes erstatningsansvar for skade på ting, som sikrede har påtaget sig at klargøre, installere, reparere, montere eller på anden måde bearbejde eller behandle, når skaden sker under hvervets udførelse som følge af dette.

Uanset punkt 14.2 litra b dækker forsikringen også sikredes erstatningsansvar for skade på ting, som sikrede har i varetægt i ovenfor nævnte sammenhæng. Dækningsudvidelsen tilsidesætter dog ikke undtagelsen vedr. skade på ting som sikrede har til lån, leje eller har leaset.

Uanset punkt 14.4 dækker forsikringen ikke formuetab som følge af en dækningsberettiget tingskade.

Hus- og grundejer ansvar

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

39. Hvem er sikret

Forsikringen dækker forsikringstageren og de i forsikringstagerens tjeneste værende personer.

40. Hvor dækkes

Forsikringen dækker de i policen nævnte adresser.

41. Hvad er dækket

Forsikringen dækker sikredes erstatningsansvar for skade tilføjet personer eller ting, der pålægges sikrede som ejer eller bruger af den i policen nævnte bygning, anlæg eller grundareal.

42. Forsikringen dækker ikke

42.1

Ansvar for formuetab, medmindre dette er en følge af en af forsikringen omfattet person- eller tingskade.

42.2

Ansvar for følger af, at sikrede ved aftale har pådraget sig et videregående ansvar, end hvad der følger af de almindelige erstatningsregler.

42.3

Ansvar for skade på ting tilhørende forsikringstageren.

42.3.1 Redningsberedskaber, kollektiv trafik og havne betragtes dog, jf. Indenrigsministeriets budget- og regnskabsvejledning, som selvstændige juridiske personer/enheder.

42.4

Ansvar for skade på ting, som sikrede har til lån, leje, opbevaring, afbenyttelse, befordring, har sat sig i besiddelse af eller har i varetægt.

42.5

Ansvar for skade på ting, som sikrede har påtaget sig at klargøre, installere, reparere, montere eller på anden måde bearbejde eller behandle, hvis skaden sker under hvervets udførelse.

42.6

Ansvar for skade, der har en så umiddelbar forbindelse med et arbejdes udførelse, at den må betragtes som uundgåelig og derfor er en del af arbejdets anlægsudgift for forsikringstageren.

42.7

Ansvar for skade på ting som følge af fremstilling, oplagring, påfyldning/aftapning, nedbrydning og transport af:

- Alle former for sprængstoffer, fyrværkeri og ammunition
- Gas og/eller luft under tryk
- Butan, metan, propan og andre flydende gasser
- Petrokemikalier

42.8

Ansvar for skade på ting forårsaget ved et arbejde, der ikke er udført af forsikringstagerens eget personale.

42.9

Ansvar for forurening af eller igennem luft, jord eller vand samt derved forvoldt skade på person eller ting.

42.9.1 Dog dækkes ansvar for forurening, hvis skaden er opstået uventet, utilsigtet og ved et bevisligt pludseligt* uheld og ikke er en følge af, at sikrede har tilsidesat de til enhver tid gældende offentlige forskrifter.

*Pludselig

Hermed forstås en skade, hvor såvel den samlede årsag (dvs. både bagvedliggende årsager og umiddelbare årsager) som virkning indtræffer øjeblikkeligt på et tidspunkt og ikke over et tidsrum. Eksempelvis er pludselig udstrømning fra tærede tanke og beholdere ikke at betragte som et dækningsberettiget pludseligt uheld.

Forsikringen dækker ikke krav vedrørende miljøskader eller overhængende fare for miljøskader jf. LBK nr 916 af 03/07/2015 med senere ændringer.

42.10

Ansvar for skade forvoldt ved benyttelse af motordrevet køretøj, herunder skade på selve køretøjet.

42.10.1 Udenfor færdselslovens område dækkes dog ansvar for skade forvoldt ved sikredes benyttelse af selvkørende arbejdsredskaber på højst 15 hk (DIN)/11 kW, som alene benyttes til ejendommens drift.

42.11

Ansvar for skade forvoldt ved benyttelse af skinnekøretøj og kran.

42.12

Ansvar for skade forvoldt af sikrede med forsæt.

42.13

Ansvar for skade forvoldt af sikrede under selvforskyldt beruselse eller påvirkning af narkotika.

42.14

Bøder eller tilsvarende, hvad enten de tilfalder det offentlige eller private, herunder "punitive damages". Ej heller dækkes godtgørelse for tort.

42.15

Ansvar for krav, der direkte eller indirekte følger, eller skyldes påvirkning, af asbest eller asbestholdige materialer i enhver form og mængde.

Erstatningsregler

43. Forsikringssummer

43.1

Policens forsikringssum er den højeste grænse for selskabets forpligtelse for erstatningskrav, som efter punkt 45 er rejst mod sikrede inden for det enkelte forsikringsår.

43.2

Omkostninger til afgørelse af erstatningsspørgsmål dækkes, såfremt de er afholdt med selskabets løbende godkendelse af sagsomkostninger samt valg af advokat.

Sådanne omkostninger og renter af idømte erstatningsbeløb henhørende under forsikringen dækkes kun i det omfang, forsikringssummen ikke derved overskrides.

44. Selvrisiko

Forsikringen dækker ikke omkostninger og renter vedrørende krav, der ikke overstiger selvriskoen.

Den i policen fastsatte selvrisiko beregnes af:

- a. Erstatning, inkl. renter og omkostninger til skadelidte
- b. Omkostninger, der er foranlediget af den sikredes forsvar mod krav fra tredjemands side.

45. Forsikringstid

45.1

Forsikringen dækker erstatningskrav, som er rejst mod sikrede i forsikringstiden.

45.2

Et erstatningskrav anses for rejst på det tidligste af følgende tidspunkter:

- a. Det tidspunkt, hvor sikrede modtager første skriftlige henvendelse i anledning af en skade eller et tab med krav om erstatning
- b. Det tidspunkt, hvor forsikringstageren får sin første viden om:
  1. at der er indtrådt en skade eller et tab, eller
  2. at der er umiddelbar fare for, at der vil indtræde en skade eller et tab, som kan være forårsaget af sikredes handlinger eller undladelser.

45.3

Erstatningskrav, som er rejst mod sikrede i forsikringstiden, men som anmeldes til selskabet mere end 2 år efter forsikringens ophør, dækkes ikke.

Selvom et erstatningskrav, som i henhold til punkt 45.2 litra b, er rejst mod sikrede i forsikringstiden, er anmeldt til selskabet senest 2 år efter forsikringens ophør, dækkes det ikke, hvis sikrede ikke i anledning af de anmeldte omstændigheder modtager en skriftlig henvendelse med krav om erstatning, som anført i punkt 45.2 litra a, og anmelder dette til selskabet senest 5 år efter forsikringens ophør.

45.4

Forsikringen dækker ikke krav, der skyldes handlinger eller undladelser, som er foretaget før den i policen anførte retroaktive dato.

45.5

Erstatningskrav, som efter punkt 45 er rejst mod sikrede i anledning af skade eller tab forårsaget af samme ansvarspådragende forhold, betragtes som én forsikringsbegivenhed (serieskadekrav), der alene dækkes med policens forsikringssummer i det år, kravet efter punkt 45 anses for rejst.

Serieskadekravet anses for rejst på det tidspunkt, hvor det første krav i serien rejses, jf. punkt 45. Er første krav i serien rejst forud for denne policies ikrafttræden eller efter denne policies ophør, er ingen del af serieskaden dækket under denne police.

I det omfang, de enkelte krav i serien vedrører skader eller tab, der er konstateret før den i policen angivne dato, som anført i punkt 45.4, dækker policen ikke disse skader eller tab.

Professionelt ansvar

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækningen er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring.

For dækningen gælder almindelige forsikringsbetingelser nr. R360181 for professionelt ansvar.

46. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i det i policen angivne geografiske område for erhvervs- og produktansvar.

47. Hvad er dækket

Forsikringen dækker sikredes erstatningsansvar for formuetab i forbindelse med en eller flere af følgende aktiviteter:

- forsyningsvirksomheders energirådgivning.
- kommunens afgivelse af fejlagtige ejendomsoplysninger.
- kommunens afgivelse af fejlagtige lægeerklæringer.

Udvidelsen omfatter kun den eller de aktiviteter, der er anført i risikobeskrivelsen for policen.

Offentlig ansvar

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækning for offentlig ansvar er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring, som er gældende i sin helhed.

48. Hvem er sikret

48.1

Forsikringen dækker forsikringstageren og de i forsikringstagerens tjeneste værende personer.

48.2

Beboere - bortset fra personale - under disses ophold på institutioner, der tilhører forsikringstageren, for deres selvstændige civile retlige ansvar, hvis selvstændig forsikring herfor ikke er tegnet.

48.2.1 Forsikringen dækker dog kun:

48.2.2 Når beboerne er inden for institutionens område

48.2.3 Under deltagelse i arrangementer arrangeret af institutionen

48.2.4 Uden for institutionens område, mens beboerne er under institutionens ledelse og tilsyn

48.3

Personer udsendt efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats med senere ændringer samt lignende praktikanter er alene medforsikret under policen, såfremt den pågældende persongruppe eller andre praktikanter er nævnt i policen.

49. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i Norden inkl. Grønland, medmindre andet er nævnt i policen.

50. Hvad er dækket

50.1

Forsikringen dækker kommunens erstatningsansvar for skade på tredjemands person eller ting uden for kontrakt i forbindelse med sædvanlig kommunal aktivitet herunder vejbestyrelse, hjemmepleje, glatførebekæmpelse, vedligeholdelse af legepladser mv.

50.2

I tillæg til punkt 14, 15 og 19 litra a i erhvervs- og produktansvarsforsikringen og punkt 50.1 i dette tillæg er følgende omfattet af forsikringen:

50.2.1 Krav efter færdselsloven for skade forvoldt af forsikringstagerens:

- Selvkørende arbejdsredskaber på højst 15 hk (DIN./11 kW)
- Kørestole, når brugeren i øvrigt er omfattet af den sikrede personkreds på denne police

50.2.2 Erstatningsansvar for skade på fremmede motorkøretøjer, forvoldt ved vejvæsenets montering af snerydningsmateriel på tredjemands køretøj.

50.3

Forsikringen er udvidet til at omfatte enhver forening, klub eller anden organisation og medlemmer heraf, som er ansat hos sikrede under forudsætning af, at sådan virksomhed er oprettet for eller af sikredes ansatte med sociale og rekreative formål og med sikredes samtykke eller viden. Forsikringen dækker dog kun ansvar som følge af sådanne aktiviteter og sådan virksomhed.

50.4

Uanset punkt 14.2 litra b i erhvervs- og produktansvarsforsikringen dækkes erstatningsansvar for tab eller beskadigelse af ting tilhørende vuggestue-, dagpleje- og børnehavebørn, skoleelever og plejehjemsbeboere, når tingene nødvendigvis opbevares af sikrede, for at sikrede kan gennemføre sine arbejdsopgaver.

50.5

Uanset punkt 14.2 litra c i erhvervs- og produktansvarsforsikringen dækkes erstatningsansvar for skade på ting forvoldt i klienters hjem eller behandlingshjem af hjemmehjælpere, hjemmesygeplejersker og lignende personale med lovlig adgang til hjemmet.

50.6

Punkt 50.7 - 50.9 gælder udelukkende for praktikanter sikret på policen herunder personer udsendt efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats med senere ændringer og dette fremgår af policen.

50.7

Såfremt personer i arbejdsprøvning/praktik samt praktikanter i øvrigt er meddækket på forsikringen, dækkes deres erstatningsansvar, som de pådrager sig for skade tilføjet arbejdsgivers/praktikværtens ting, uanset disse er i de anførte personers varetægt og eller under behandling og bearbejdning.

50.8

Forsikringen dækker dog ikke ansvar på motorkøretøjer eller ansvar for skade, som er omfattet af en af arbejdsgiveren/praktikværtens eller arbejdstageren/praktikanten tegnet forsikring, Statens erstatningsordning eller lignende ordning.

50.9

Forsikringen dækker ligeledes det erstatningsansvar, som praktikanterne herunder dem som er i arbejdsprøvning og praktik pådrager sig for skade, der er tilføjet personer eller ting under arbejdsprøvning/praktik hos andre end forsikringstageren.

50.10

Som tillæg til punkt 14.3 i erhvervs- og produktansvarforsikringen gælder følgende:

Udover erstatningsansvar dækker forsikringen endvidere nødvendige udgifter (herunder tillige vandafledningsbidrag i det omfang, der er søgt, men ikke opnået fritagelse alternativt nedsættelse), afgift efter affaldsafgiftsloven med senere ændringer samt tinglysningsudgifter til:

- a. Forsikringstagerens opfyldelse af gyldigt jordoprydningspåbud, meddelt forsikringstageren efter lov om forurenede jord med senere ændringer, miljøbeskyttelsesloven med senere ændringer eller olietanksbekendtgørelsen med senere ændringer
- b. Forsikringstagerens opfyldelse af gyldigt undersøgelsespåbud, meddelt forsikringstageren efter lov om forurenede jord med senere ændringer
- c. Oprensning af forsikringstagerens egen jord, når forureningen er opstået på grund af hæværk alene

50.11

Uanset punkt 19.1 litra c i erhvervs- og produktansvarforsikringen omfatter forsikringen skade forvoldt af kommunens dyr.

50.12

Skader, der er anmeldt til arbejdsskadeforsikringen eller administrationsordningen i selskabet, betragtes samtidig som anmeldt overfor ansvarsforsikringen.

50.13

Endvidere dækkes erstatningsansvaret som ejer eller bruger af bygning, anlæg eller grundareal med de undtagelser, der er nævnt i punkt 51.

50.14

Uanset punkt 14.2 litra e og 15.2 litra g i erhvervs- og produktansvarforsikringen dækker forsikringen ansvar for skade på ting forårsaget ved jordarbejde, herfra dog undtaget nedramning og optrækning af spunsvægge eller andet, nedbrydningsarbejde, grundvandssænkning og andre grundvandsreguleringer.

Det er en forudsætning, at sikrede kan dokumentere, at der forinden arbejdets påbegyndelse er indhentet tilladelse fra myndighederne, hvor dette kræves, og at der hos myndighederne og ledningsejerne er indhentet kortmateriale og undersøgt, hvor ledninger, kabler og kloakker er anbragt, samt taget højde herfor i planlægningen og udførelsen af arbejdet.

51. Forsikringen dækker ikke

I tillæg til undtagelserne i punkt 14 og 15 i erhvervs- og produktansvarforsikringen dækker forsikringen ikke:

51.1

Ansvar for skade på ting tilhørende forsikringstageren.

51.1.1 Redningsberedskaber, kollektiv trafik og havne betragtes dog, jf. Indenrigsministeriets budget- og regnskabsvejledning, som selvstændige juridiske personer/enheder.

51.2

Ansvar for skade forvoldt ved benyttelse af skinnekøretøj, kran, søfartøj eller registreringspligtigt luftfartøj.

51.2.1 Dog dækkes ansvar for skade forvoldt af kano, kajak, robåd samt jolle eller andre både under 5 meters længde uden motor, eller hvis motorkraft ikke overstiger 5 hk, samt af både, hvis motorkraft ikke overstiger 30 hk, og som tilhører kommunale/regionale brandog redningsberedskaber.

51.3

Beboeres ansvar for skade påført ting tilhørende forsikringstageren, dennes personale og dennes husstand.

51.4

Ansvar for skade som følge af lufthavnsdrift inklusiv tankning, kontrol-tårnsansvar samt konstruktions- og/eller reparationsarbejder inden for lufthavnens område samt ansvar for drift af luftfartsselskaber.

51.5

Ansvar for skade som følge af minearbejder.

51.6

Ansvar for skade som følge af skibsbyggeri samt reparation og skrotning af skibe, enhver form for lodsaktivitet samt stevedoreansvar.

51.7

Enhver form for ansvar i forbindelse med patientbehandling, som ellers er omfattet af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet med senere ændringer.

51.8

Ansvar for skade på person eller ting som skyldes, at forsikringstageren systematisk tilsidesætter sin grundejerforpligtelse om vinterforanstaltninger

51.9

Ansvar for skade i tilfælde, hvor sikrede er eller burde være bekendt med en skaderisiko og på grov vis undlader at træffe de til afværgelsen heraf nødvendige forholdsregler.

Arbejdsgivers / praktikværts genstande

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækningen er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring herunder dækning for offentlig ansvar, som er gældende i sin helhed.

52. Hvem er sikret

- a. Aktiverede personer iht. gældende bestemmelser i Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats.
- b. Udlændinge, som i medfør af § 25 i lov om integration af udlændinge i Danmark er berettiget til introduktionsydelse, hvis kommunen giver tilbud efter reglerne i kapitel 10 eller 11.
- c. Personer i arbejdsprøvning/praktik sendt ud efter andre love samt i de tilfælde, hvor disse ikke er omfattet af Lov om aktiv beskæftigelsesindsats, Statens erstatningsordning, praktikværtens egen ansvarsforsikring eller anden forsikring.

53. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i Norden inkl. Grønland, medmindre andet er nævnt i policen.

54. Hvad er dækket

54.1

Sikredes erstatningsansvar, som sikrede pådrager sig for skade tilføjet arbejdsgivers / praktikværtens ting, uanset disse er i de anførte personers varetægt og / eller under behandling og bearbejdning.

54.2

Forsikringen dækker dog ikke ansvar på motorkøretøjer eller ansvar for skade, som er omfattet af en af arbejdsgiveren/praktikværten eller arbejdstageren / praktikanten tegnet forsikring, Statens erstatningsordning eller lignende ordning.

Arbejdsprøvning / praktik

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækningen er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring herunder dækning for offentlig ansvar, som er gældende i sin helhed.

55. Hvem er sikret

- a. Aktiverede personer iht. gældende bestemmelser i Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats.
- b. Udlændinge, som i medfør af § 25 i lov om integration af udlændinge i Danmark er berettiget til introduktionsydelse, hvis kommunen giver tilbud efter reglerne i kapitel 10 eller 11.
- c. Personer i arbejdsprøvning/praktik sendt ud efter andre love samt i de tilfælde, hvor disse ikke er omfattet af Lov om aktiv beskæftigelsesindsats, Statens erstatningsordning, praktikværtens egen ansvarsforsikring eller anden forsikring.

56. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i Norden inkl. Grønland, medmindre andet er nævnt i policen.

57. Hvad er dækket

57.1

Forsikringen omfatter det erstatningsansvar, som sikrede kan ifalde for skade på tredjemands person eller ting.

Dækningen ydes under sikredes deltagelse i vejledning og opkvalificering under forudsætning af, at dette foregår i forbindelse med virksomhedspraktik.

57.2

Forsikringen dækker ligeledes det erstatningsansvar, som praktikanterne herunder dem som er i arbejdsprøvning og praktik pådrager sig for skade, der er tilføjet personer eller ting under arbejdsprøvning / praktik hos andre end forsikringstageren.

57.3

Forsikringen dækker dog ikke motoransvar eller ansvar for kaskokader på motorkøretøjer som er omfattet af en af arbejdsgiveren/praktikværtens eller arbejdstageren/praktikanten tegnet forsikring, Statens erstatningsordning eller lignende ordning.

Udgifter efter forureningsuheld

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

58. Hvem er sikret

Sikrede er den i policen anførte kommune.

59. Hvor dækkes

Forsikringen dækker inden for den sikrede kommunes grænse.

60. Hvad er dækket

60.1

Forsikringen dækker direkte nødvendige udgifter, som sikrede med føje har afholdt som følge af pludseligt*, uventet, utilsigtet opstået forureningsuheld med farlige stoffer på landjorden. Ved farlige stoffer forstås i denne sammenhæng flydende, luftformige eller faste stoffer, som i den konkrete situation har en skadelig virkning på grundvand, menneskers sundhed og/eller miljøet i øvrigt.

*Pludselig

Hermed forstås en skade, hvor såvel den samlede årsag (dvs. både bagvedliggende årsager og umiddelbare årsager) som virkning indtræffer øjeblikkeligt på et tidspunkt og ikke over et tidsrum.

Eksempelvis er pludselig udstrømning fra tærede tanke og beholdere ikke at betragte som et dækningsberettiget pludseligt uheld.

60.2

Endvidere dækker forsikringen udgifter, som sikrede har afholdt som miljømyndighed efter § 76, stk. 4 i lovbekendtgørelse nr. 1427 af 4.12.2009 om forurennet jord med senere ændringer (undersøgelsespåbud, hvor der ikke er konstateret forurening, eller hvor forureningen ikke helt eller delvist kan henføres til påbudsadressaten).

60.3

Ved de i punkt 60.1 nævnte uheld, der forårsager forurening af jord, vand og/eller luft, vil følgende nødvendige udgifter være omfattet af forsikringen:

60.3.1 Udgifter til undersøgelse, fjernelse, opsamling, bortkørsel, rensning af forurennet stof, bortskaffelse, jordopfyldning eller andre direkte foranstaltninger,

60.3.2 Udgifter til etablering af oprensingsanlæg på forureningsstedet og til dettes drift i en periode på indtil 3 år fra uheldets konstatering,

60.3.3 Udgifter til opfyldelse af tilsynsmyndighedernes eventuelle krav om gennemførelse af efterfølgende kontrolforanstaltninger i en periode på indtil 3 år fra uheldets konstatering,

60.3.4 Udgifter til evakuering, rimelige udgifter til husning og bespisning af personer, som er direkte truede af forureningsfare,

60.3.5 Rimelige og nødvendige udgifter til normal løn og lønaccessorier til sikredes egne ansatte.

61. Forsikringen dækker ikke

61.1

Udgifter, der af sikrede umiddelbart kan opnås dækket af andre, herunder forurenere, ligesom forsikringen ikke dækker udgifter, afholdt i anledning af forureningsuheld, i det omfang sikrede selv er forurenere eller på andet grundlag bærer ansvaret for forureningen.

61.2

Krav vedrørende miljøskader eller overhængende fare for miljøskader jf. LBK nr 916 af 03/07/2015 med senere ændringer.

61.3

Udgifter, der direkte skyldes, at sikrede har tilsidesat de til enhver tid gældende regler for imødegåelse af forurening, som det påhviler sikrede at iagttage.

61.4

Bøder eller tilsvarende, hvad enten de tilfalder det offentlige eller private, herunder "punitive damages". Ej heller dækkes godtgørelse for tort.

61.5

Udgifter til foranstaltninger på en ejendom, som sikrede afholder i sin egenskab af sælger, ejer eller lejer af den pågældende ejendom.

61.6

Udgifter, som sikrede måtte afholde efter lovbekendtgørelse nr. 1427 af 4.12.2009 § 68, stk. 4 om forurennet jord med senere ændringer (undersøgelser og afværgeforanstaltninger på kortlagte arealer).

61.7

Udgifter, som sikrede afholder efter § 76, stk. 1 i lovbekendtgørelse nr. 1427 af 4.12.2009 om forurennet jord med senere ændringer (hæftelsesansvar for erstatningskrav for skade sket i forbindelse med udførelse af foranstaltninger efter loven).

61.8

Udgifter i forbindelse med forurening sket inden forsikringens ikrafttræden, såfremt sikrede da kendte til forureningen eller havde en bestyrket mistanke om eksistensen af denne.

61.9

Udgifter i forbindelse med forurening fra affald, jf. definitionen i bekendtgørelse nr. 1415 af 12.12.2011 om affald, der er henlagt, spildt eller nedgravet før 1. april 1976.

61.10

Udgifter i forbindelse med forurening fra skibe, fra offshoreinstallationer eller fra forurening af affald dumpet i salte farvande eller kanaler.

61.11

Udgifter i forbindelse med forurening fra virksomheder, anlæg eller aktiviteter tilhørende eller foretaget af staten, regioner, kommuner og fælleskommunale virksomheder/institutioner, herunder selvejende institutioner, der i det væsentlige drives for offentlige midler, medmindre forureningen er forårsaget ved en handling, der ikke står i forbindelse med en persons tjeneste hos sikrede.

61.12

Udgifter i forbindelse med forurening i Grønland og på Færøerne.

61.13

Sikredes erstatningsansvar for krav, der direkte eller indirekte følger, eller skyldes påvirkning, af asbest eller asbestholdige materialer i enhver form og mængde.

62. Forsikringsbegivenhed

Ved en forsikringsbegivenhed forstås en hændelse eller serie af hændelser, der kan henføres til en bestemt kilde eller årsag, der har givet anledning til forurening, for hvilken der ydes dækning under denne forsikring.

Erstatningsregler

63. Forsikringssummer

63.1

Policens forsikringssum er den højeste grænse for selskabets forpligtelse pr forsikringsbegivenhed og pr forsikringsår.

63.1.1 Selv om skaden måtte strække sig over flere år, betragtes det som én forsikringsbegivenhed, der alene dækkes med policens forsikringssum i det år, anmeldelsen sker første gang jf. punkt 65.

63.2

Selskabets maksimale forsikringssum pr. forsikringsbegivenhed gælder, uanset om forsikringsbegivenheden måtte berøre flere kommuner, der har tegnet forsikring af samme art som nærværende. I så fald fastsættes erstatningen under de i selskabet løbende forsikringer til samme procentdel, som nærværende policies forsikringssum pr. forsikringsbegivenhed udgør af det samlede udækkede udgiftsbeløb, som forsikringsbegivenheden har påført de implicerede kommuner.

63.3

Uerholdelige udgifter i forbindelse med eventuelt sagsanlæg imod forurenere, jf. punkt 61.1, vil kunne dækkes inden for policens forsikringssum. Skadeomkostninger og omkostninger ved sagsanlæg vil tilsammen dog aldrig kunne erstattes med et beløb, der overstiger forsikringssummen.

64. Selvrisiko

64.1

Sikrede bærer selv 100.000 kr. af enhver forsikringsbegivenhed.

64.2

For de tilfælde der er nævnt i punkt 60.2 om undersøgelsespåbud, gælder dog en selvrisiko på 10.000 kr. pr. udstedt påbud.

65. Forsikringstid

Forsikringen dækker forureningsuheld, der anmeldes til selskabet i forsikringstiden.

Gradvis forurening

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækning for gradvis forurening er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring, som er gældende i sin helhed.

66. Hvem er sikret

66.1

Forsikringstageren og de i dennes tjeneste værende personer.

66.2

Hvis forsikringstageren er et selskab eller anden juridisk person forstås ved forsikringstageren bestyrelse, direktion, og faktisk ledelse samt enhver person, ansat hos forsikringstageren, som ved faktisk eller retlig delegation af kompetence har fået ansvaret for miljøforholdene på forsikringsstedet.

67. Hvor dækkes

Forsikringen dækker de i policen nævnte adresser i Danmark.

68. Hvad er dækket

68.1

Forsikringen dækker i forbindelse med forureningsskader, der er sket som en naturlig følge og under udøvelsen af den i policen nævnte virksomhed, og som udspringer direkte fra forsikringsstedet.

68.1.1 Det erstatningsansvar, de sikrede pådrager sig for skade på personer eller ting.

68.1.2 Nødvendige udgifter (herunder tillige vandafledningsbidrag i det omfang, der er søgt, men ikke opnået fritagelse alternativt nedsættelse, afgift efter affaldsavgiftloven med senere ændringer samt tinglysningsudgifter) til forsikringstagerens opfyldelse af gyldigt jordoprydningspåbud, meddelt forsikringstageren efter lov om forurenede jord med senere ændringer.

68.1.3 Nødvendige udgifter (herunder tillige tinglysningsudgifter) til forsikringstagerens opfyldelse af gyldigt undersøgelsespåbud, meddelt forsikringstageren efter lov om forurenede jord med senere ændringer.

68.1.4 Nødvendige udgifter (herunder tillige vandafledningsbidrag i det omfang, der er søgt, men ikke opnået fritagelse alternativt nedsættelse, samt afgift efter affaldsavgiftloven med senere ændringer) til oprensning af forsikringstagerens egen jord, når forureningen er opstået på grund af hævværk alene.

68.2

Der skal være tale om forurening af eller igennem luft, jord, vand eller undergrund.

68.2.1 Forureningsskader, forårsaget af støj, rystelser og lignende er ikke omfattet af forsikringen, bortset fra erstatningskrav sikrede måtte pådrage sig efter lov om erstatning for miljøskader med senere ændringer.

68.3

Skade på kloak, rørledninger, rensningsanlæg eller tilsvarende som følge af udledning gennem eller til disse dækkes kun, såfremt skaden er opstået uventet, utilsigtet og ved et pludseligt uheld.

69. Forsikringen dækker ikke

69.1

Krav vedrørende formuetab bortset fra det under punkt 68.1.3 anførte, medmindre dette er en følge af en af forsikringen omfattet person- eller tingskade, der har ramt den, som har lidt formuetabet.

69.1.1 Forsikringen dækker dog aldrig tab som følge af nedgang i værdi af eller indskrænkninger i rådighed over fast ejendom eller løsøre.

69.1.2 Tredjemands driftstab dækkes maksimalt i 12 måneder fra det tidspunkt, hvor tabet indtræder.

69.2

Erstatningskrav vedrørende skade på ting tilhørende forsikringstageren, for så vidt angår punkt 68.1.1.

69.2.1 Redningsberedskaber, kollektiv trafik og havne betragtes dog, jf. Indenrigsministeriets budget- og regnskabsvejledning, som selvstændige juridiske personer/enheder.

69.3

Krav vedrørende skade forvoldt af forsikringstageren med forsæt eller grov uagtsomhed samt videregående følger af forureningen, som skyldes, at forsikringstageren med forsæt eller ved grov uagtsomhed har undladt at begrænse forureningen.

69.4

Krav vedrørende skade som følge af genmanipulation.

69.5

Krav som følge af uforsvarlig vedligeholdelse af eller tilsyn med installationer, hvis væsentligste formål er at forebygge, hindre eller begrænse forurening fra forsikringstagerens virksomhed.

69.6

Krav som følge af syrerregn og udledning af næringssalte og andre tilsvarende forureninger, hvor den skadelige virkning skyldes den samlede virkning af forurening fra en række forureningskilder.

69.7

Krav som følge af den almindelige drift af virksomheden, som er godkendt eller tolereret af myndighederne.

69.8

Skade, forvoldt af arbejde på bygning eller grundareal på forsikringsstedet, hvad enten de udføres af sikrede eller andre, i form af

69.8.1 Byggearbejde (nybygning, ombygning, tilbygning mv.)

69.8.2 Jordarbejder, herunder jordboring og jordgrubning, nedramning og optrækning af spunsvægge eller andet, nedbrydningsarbejde, grundvandssænkning og andre grundvandsreguleringer.

69.9

Når forurening stammer fra installationer, som sikrede vidste eller burde vide ikke opfylder offentlige forskrifter herom, indeholdt i olietankbekendtgørelsen.

69.10

Når forurening skyldes, at levering af olie i sikredes ejertid ikke er sket efter offentlige forskrifter herom, indeholdt i bekendtgørelse om vejtransport af farligt gods.

69.11

Udgifter til undersøgelse af, om der foreligger en forurening, når undersøgelsen udføres uden påbud herom fra det offentlige, med mindre der på grundlag af undersøgelsen konstateres en dækningsberettiget forurening.

69.12

Udgifter til forebyggelse af forurening, der ikke er konstateret.

69.13

Krav som følge af skade, som er eller kunne være omfattet af en i selskabet

69.13.1 sideløbende tegnet tilsvarende forsikring,

69.13.2 tegnet fuldt kombineret entreprisforsikring,

69.13.3 tegnet jordforureningsdækning i tilknytning til brand-, tyveri- og vandskadeforsikring eller anden tingsforsikring,

69.13.4 ej heller dækker forsikringen selvrisko på anden af sikrede tegnet forsikring.

70. Forsikringsbegivenhed

Ved en forsikringsbegivenhed forstås en hændelse eller serie af hændelser, der kan henføres til en bestemt kilde eller årsag, der har givet anledning til forurening, for hvilken der ydes dækning under denne forsikring.

Erstatningsregler

71. Forsikringssummer

71.1

Policens forsikringssum er den højeste grænse for selskabets forpligtelse for krav, som efter punkt 73 er rejst mod sikrede inden for det enkelte forsikringsår.

71.2

Omkostninger ved afgørelse af erstatningsspørgsmål dækkes, såfremt de er afholdt med selskabets løbende godkendelse af sagsomkostninger samt valg af advokat. Sådanne omkostninger og renter af idømte erstatningsbeløb, henhørende under forsikringen, dækkes selvom forsikringssummerne derved overskrides.

71.3

Er forsikringssummerne mindre end det idømte erstatningsbeløb, dækkes alene den forholdsmæssige del af omkostninger og renter, som svarer til det erstatningsbeløb, selskabet skal betale.

72. Selvrisiko

Forsikringen dækker ikke omkostninger og renter vedrørende krav, der ikke overstiger selvrisikoen.

Den i policen fastsatte selvrisiko beregnes af:

- a. Erstatning (jf. 68.1.1) og nødvendige udgifter (jf. 68.1.2, 68.1.3 og 68.1.4) , inkl. renter og omkostninger til skadelidte
- b. Omkostninger, der er foranlediget af den sikredes forsvar mod krav fra tredjemands side.

For de tilfælde der er nævnt i punkt 68.1.3 om undersøgelsespåbud, gælder dog en selvrisiko på 10.000 kr. pr. udstedt påbud.

73. Forsikringstid

73.1

Forsikringen dækker krav, som er rejst mod sikrede i forsikringstiden.

73.1.1 Ved krav forstås erstatningskrav eller påbud eller varsel om iværksættelse af påbud eller udgifter til oprensning vedrørende en hærværksskade, jf. punkt 68.1.4.

73.2

Et krav anses for rejst på det tidligste af følgende tidspunkter:

- a. Det tidspunkt, hvor sikrede modtager første skriftlige henvendelse i anledning af en skade eller formodning om skade med krav om erstatning eller påbud,

- b. Det tidspunkt, hvor forsikringstageren eller den, hvem det på dennes vegne påhviler at lede virksomhedens drift, får sin første viden om,

1. At der er indtrådt en skade, som kan medføre et krav, eller
2. At der er umiddelbar fare for, at der vil indtræde en skade, som vil medføre et krav.

73.3

Krav, som er rejst mod sikrede i forsikringstiden, men som anmeldes til selskabet mere end 3 måneder efter forsikringens ophør, dækkes ikke.

73.3.1 Selv om et krav, som i henhold til punkt 73.2 litra b er rejst mod sikrede i forsikringstiden, er anmeldt til selskabet senest 3 måneder efter forsikringens ophør, dækkes det ikke, hvis sikrede ikke i anledning af de anmeldte omstændigheder modtager en skriftlig henvendelse med krav om erstatning eller påbud, som anført i punkt 73.2 litra a, og anmelder dette til selskabet senest 2 år efter forsikringens ophør.

73.4

Forsikringen dækker ikke skader, der er forårsaget før forsikringens ikrafttrædelsesdato eller anden i policen anført retroaktiv dato.

Dette gælder også, selv om begivenheden på skadetidspunktet ikke blev anset som en forurenings-skade.

73.5

Krav, som efter punkt 73 er rejst mod sikrede i anledning af skade eller tab forårsaget af samme forhold, betragtes som én forsikringsbegivenhed (serieskadekrav), der alene dækkes med policens forsikringssum i det år, kravet efter punkt 73 anses for rejst.

Med forhold ligestilles dækningsberettigede påbud og hærværksskader jf. punkt 68.1.4

Serieskadekrav anses som rejst på det tidspunkt, hvor det første krav i serien rejses. Er første krav i serien rejst forud for denne forsikrings ikrafttræden eller efter denne forsikrings ophør, er ingen del af serieskaden dækket under denne forsikring.

I det omfang, de enkelte krav i serien vedrører skader, der er konstateret før den i forsikringen herom angivne dato, dækker forsikringen ikke disse krav.

Der er ikke dækning for krav i serien, der rejses mere end 5 år efter forsikringens ophør.

Miljøskade

Gælder kun, hvis det fremgår af policen

Dækning for miljøskade er en udvidelse til den tegnede erhvervs- og produktansvarsforsikring, som er gældende i sin helhed.

74. Hvem er sikret

Forsikringstageren og de i dennes tjeneste værende personer er sikret.

75. Hvor dækkes

Forsikringen dækker i Danmark, medmindre andet er anført i policen.

76. Hvad er dækket

76.1

Forsikringen dækker forsikringstagers ansvar for samt omkostninger i forbindelse med pludselige* forureningsuheld som beskrevet nedenfor:

76.1.1 Akutforanstaltninger i henhold til miljøskadeloven med senere ændringer samt sådanne akutforanstaltninger over for forurenings, hvor der efterfølgende træffes afgørelse om, at disse er omfattet af miljøskadeloven med senere ændringer.

76.1.2 Direkte nødvendige udgifter til opfyldelse af gyldigt undersøgelsespåbud, meddelt efter en af de i miljøskadelovens § 2 nævnte love med senere ændringer med henblik på afklaring af, om der foreligger en miljøskade, såfremt der senere træffes afgørelse om, at der foreligger en miljøskade.

76.1.3 Direkte nødvendige udgifter til opfyldelse af gyldigt myndighedspåbud vedrørende miljøskader, som skal behandles i henhold til miljøskadeloven med senere ændringer.

76.1.4 Udgifter til dækning af omkostningerne i forbindelse med myndighedens administration og tilsyn i henhold til miljøskadeloven med senere ændringer.

76.2

Det er en betingelse for dækningen, at skaden er opstået uventet, utilsigtet og ved et bevisligt pludseligt* forureningsuheld, og ikke er en følge af, at sikrede forsætligt eller groft uagtsomt har tilsidesat de til enhver tid gældende offentlige forskrifter.

*Pludselig

Hermed forstås en skade, hvor såvel den samlede årsag (dvs. både bagvedliggende årsager og umiddelbare årsager) som virkning indtræffer øjeblikkeligt på et tidspunkt og ikke over et tidsrum.

Eksempelvis er pludselig udstrømning fra tærede tanke og beholdere ikke at betragte som et dækningsberettiget pludseligt uheld.

76.3

Det er en betingelse for dækningen, at skaden udspringer fra forsikringsstedet (de i policen nævnte ejendomme).

77. Forsikringen dækker ikke

77.1

Direkte og/eller indirekte tab, herunder

77.1.1 Driftstab,

77.1.2 Tab som følge af nedgang i værdi af, eller indskrænkninger i rådighed over fast ejendom eller løsøre.

77.2

Udgifter vedrørende følger af at sikrede ved aftale har pådraget sig et videregående ansvar, end hvad der følger af miljøskadeloven med senere ændringer.

77.3

Civilretlige krav fra trediemand.

77.4

Udgifter vedrørende skade forvoldt ved benyttelse af motordrevet køretøj, skinnekøretøj, søfartøj eller registreringspligtigt luftfartøj.

77.5

Udgifter vedrørende skade som følge af lufthavnsdrift inklusiv tankning, kontroltårnsansvar samt konstruktions- og/eller reparationsarbejder inden for lufthavnens område samt krav vedrørende drift af luftfartsselskab.

77.6

Udgifter vedrørende skade som følge af fremstilling, oplagring, påfyldning/aftapning, nedbrydning og transport af

77.6.1 Enhver form for sprængstof, fyrværkeri og ammunition,

77.6.2 Gas og/eller luft under tryk,

77.6.3 Butan, metan, propan og andre flydende gasser,

77.6.4 Undtagelserne 77.6.2 og 77.6.3 samt benzin under 77.7 gælder dog ikke for modtagestationer for olie- og kemikalieaffald.

77.7

Udgifter vedrørende skade som følge af fremstilling og nedbrydning af petrokemikalier.

77.8

Udgifter vedrørende skade når forurening hidrører fra tanke og installationer, som ikke opfylder offentlige forskrifter, herunder olietankbekendtgørelsen med senere ændringer.

77.9

Udgifter vedrørende skade som har årsag i sikredes forsætlige eller groft uagtsomme mangelfulde vedligeholdelse af eller tilsyn med tanke og installationer.

77.10

Udgifter forårsaget af sikredes handling eller undladelse forvoldt ved forsæt eller grov uagtsomhed samt videregående følger af forureningen, som skyldes at sikrede med forsæt eller grov uagtsomhed har undladt at begrænse forureningen.

77.11

Udgifter vedrørende skade, når forurening skyldes, at leveringen af olie i sikredes ejertid ikke er sket efter offentlige forskrifter.

77.12

Bøder eller tilsvarende hvad enten de tilfalder offentlige eller private, herunder "punitive damages", og andre afgifter til det offentlige som følge af forureningen, for så vidt der ikke er tale om udgifter, der er omfattet af punkt 76.1. Ej heller dækkes godtgørelse for tort.

77.13

Udgifter til undersøgelse af, om der foreligger en forurening, når undersøgelsen udføres uden påbud herom fra det offentlige, med mindre der på grundlag af undersøgelsen konstateres en dækningsberettiget forurening og udstedes påbud om at oprense eller afværge forureningen.

77.14

Udgifter til forebyggelse af forurening, der ikke er konstateret.

77.15

Udgifter som følge af skade, som er eller kunne være omfattet af en i selskabet tegnet jordforureningsdækning i tilknytning til brand-, tyveri- og vandskadeforsikring eller anden tingsforsikring.

77.15.1 Ej heller dækker forsikringen selvrisko på anden af sikrede tegnet forsikring,

77.16

Udgifter vedrørende indbyrdes forvoldt skade mellem de sikrede.

77.17

Udgifter vedrørende forureningsskade opstået efter, at sikrede ikke længere har kontrol over forsikringsstedet som følge af salg, udlejning, leasing, bortgivelse, opgivelse eller lignende.

77.18

Udgifter til sikkerhedsstillelse, i det omfang forsikringen af Miljøcentret ikke godkendes som sikkerhedsstillelse.

77.19

Sikredes "interne" omkostninger til fx mandetimer og administration i forbindelse med afgivelse af oplysninger til myndigheden.

77.20

Hvis forsikringstageren uden selskabets samtykke:

77.20.1 Har afholdt udgifter jf. punkt 76 (bortset fra rimelige udgifter til indledende akutprægede foranstaltninger).

77.20.2 Har anerkendt erstatningspligt vedrørende forureningsuheldet.

77.20.3 Ikke fulgt selskabets bestemmelser om sagens behandling jf. punkt 79 eller

77.20.4 Foretaget en handling, der fratager selskabet en reel mulighed for at gennemføre regres imod tredjemand, er selskabet fri for ansvar.

Erstatningsregler

78. Forsikringssummer

Policens forsikringssum er den højeste grænse for selskabets forpligtelse for krav, som efter punkt 81 er rejst mod sikrede inden for det enkelte forsikringsår.

79. Skadeopgørelse

Selskabet træffer bestemmelse om sagens behandling, herunder har selskabet efter anmeldelse af krav ret, men ikke pligt, til indenfor forsikringssummen for miljøskade:

79.1

Selv at iværksætte undersøgelser, oprensning eller andre foranstaltninger.

79.2

På forsikringstagerens vegne at forhandle med myndighederne om disses afgørelser, herunder oprensningsniveauer,

79.3

På forsikringstagerens vegne at få prøvet myndighedernes afgørelser hos de relevante klageinstanser herunder domstole.

80. Selvrisiko

Forsikringen dækker ikke omkostninger og renter vedrørende krav, der ikke overstiger selvrisikoen.

Den i policen fastsatte selvrisiko beregnes af:

- a. Erstatning, nødvendige udgifter og omkostninger inkl. renter
- b. Omkostninger, der er foranlediget af den sikredes forsvar mod krav fra tredjemands side.

81. Forsikringstid

81.1

Forsikringen dækker krav, som er rejst mod sikrede i forsikringstiden.

81.1.1 Ved krav forstås krav om betaling af nødvendige udgifter jf. punkt 76.1.

81.2

Et krav anses for rejst på det tidligste af følgende tidspunkter

- a. Det tidspunkt, hvor sikrede modtager første skriftlige henvendelse i anledning af en skade eller formodning om skade med krav om erstatning eller påbud,

- b. Det tidspunkt, hvor forsikringstageren eller den, hvem det på dennes vegne påhviler at lede virksomhedens drift, får sin første viden om,
  1. At der er indtrådt en skade, som kan medføre et krav eller påbud, eller
  2. At der er umiddelbar fare for, at der vil indtræde en skade, som vil medføre et krav eller påbud, som kan være forårsaget af sikredes handlinger eller undladelser.

81.3

Krav, som er rejst mod sikrede i forsikringstiden, men som anmeldes til selskabet mere end 3 måneder efter forsikringens ophør, dækkes ikke.

81.3.1 Selv om et krav, som i henhold til 81.2 litra b, er rejst mod sikrede i forsikringstiden, er anmeldt til selskabet senest 3 måneder efter forsikringens ophør, dækkes det ikke, hvis sikrede ikke i anledning af de anmeldte omstændigheder modtager en skriftlig henvendelse med krav om erstatning eller påbud, som anført i 81.2 litra a, og anmelder dette til selskabet senest 2 år efter forsikringens ophør.

81.4

Forsikringen dækker ikke skader konstateret før forsikringens ikrafttrædelsesdato. Forsikringen dækker dog under ingen omstændigheder skader, konstateret før d. 1. juli 2008.

Disse begrænsninger gælder også, selv om begivenheden på konstateringstidspunktet ikke blev anset som forurening.

81.5

Krav, som efter punkt 81 er rejst mod sikrede i anledning af skade eller tab forårsaget af samme forhold, betragtes som én forsikringsbegivenhed (serieskadekrav), der alene dækkes med policens forsikringssum i det år, kravet efter punkt 81 anses for rejst.

Serieskadekrav anses som rejst på det tidspunkt, hvor det første krav i serien rejses. Er første krav i serien rejst forud for denne forsikrings ikrafttræden eller efter denne forsikrings ophør, er ingen del af serieskaden dækket under denne forsikring.

I det omfang, de enkelte krav i serien vedrører skader, der er konstateret før den i forsikringen herom angivne dato, dækker forsikringen ikke disse krav.

Gjensidige Forsikring
A.C. Meyers Vænge 9
DK-2450 København SV
Tlf. +45 70 10 90 09
Fax +45 70 10 10 09
CVR-nr. 33 25 92 47

info@gjensidige.dk

dansk filial af
Gjensidige Forsikring ASA, Norge
ORG-nr. 995 568 217